ODLUKE

PROVEDBENA ODLUKA KOMISIJE (EU) 2019/1325

od 27. svibnja 2019.

o odobravanju odstupanja koje je zatražila Ujedinjena Kraljevina u pogledu Sjeverne Irske u skladu s Direktivom Vijeća 91/676/EEZ o zaštiti voda od onečišćenja uzrokovanog nitratima iz poljoprivrednih izvora

(priopćeno pod brojem dokumenta C(2019) 3816)

(Vjerodostojan je samo tekst na engleskom jeziku)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 91/676/EEZ od 12. prosinca 1991. o zaštiti voda od onečišćenja uzrokovanog nitratima iz poljoprivrednih izvora ([1]), a posebno njezin stavak 2. treći podstavak Priloga III.,

budući da:

(1) Odlukom Komisije 2007/863/EZ ([2]) odobreno je odstupanje koje je zatražila Ujedinjena Kraljevina u pogledu Sjeverne Irske u skladu s Direktivom 91/676/EEZ ([3]), pri čemu je u Sjevernoj Irskoj na poljoprivrednim gospodarstvima s najmanje 80 % travnate površine pod određenim uvjetima dopuštena primjena stajskoga gnojiva do granične vrijednosti od 250 kg dušika po hektaru godišnje.

(2) Odlukom Komisije 2011/128/EU ([4]) to je odstupanje produljeno do 31. prosinca 2014. te je Provedbenom odlukom Komisije (EU) 2015/346 ([5]) odobreno slično odstupanje do 31. prosinca 2018.

(3) Odstupanje odobreno Provedbenom odlukom (EU) 2015/346 odnosilo se na 478 poljoprivrednih gospodarstava u 2018., što je približno 1,9 % ukupnog broja poljoprivrednih gospodarstava i 4 % ukupne neto poljoprivredne površine u Sjevernoj Irskoj.

(4) Dana 20. veljače 2019. Ujedinjena Kraljevina podnijela je Komisiji zahtjev za odstupanje u pogledu Sjeverne Irske na temelju stavka 2. trećeg postavka Priloga III. Direktivi 91/676/EEZ.

(5) Ujedinjena Kraljevina u skladu s člankom 3. stavkom 5. Direktive 91/676/EEZ provodi program djelovanja na čitavom području Sjeverne Irske.

(6) Izvješće Komisije Vijeću i Europskom parlamentu o provedbi Direktive 91/676/EEZ za razdoblje 2012.–2015. ([6]) pokazuje da su u Sjevernoj Irskoj na 98,2 % postaja za praćenje zabilježene srednje vrijednosti koncentracije nitrata u podzemnim vodama niže od 25 mg/l te je 1,2 % postaja za praćenje prijavilo srednje vrijednosti koncentracije nitrata u podzemnim vodama više od 50 mg/l. Na svim su postajama za praćenje zabilježene srednje vrijednosti koncentracije nitrata u površinskim vodama niže od 25 mg/l.

([1]) SL L 375, 31.12.1991., str. 1.

([2]) Odluka Komisije 2007/863/EZ od 14. prosinca 2007. o odobravanju odstupanja koje je zatražila Ujedinjena Kraljevina u pogledu Sjeverne Irske u skladu s Direktivom Vijeća 91/676/EEZ o zaštiti voda od onečišćenja uzrokovanog nitratima iz poljoprivrednih izvora (SL L 337, 21.12.2007., str. 122.).

([3]) Direktiva Vijeća 91/676/EEZ od 12. prosinca 1991. o zaštiti voda od onečišćenja uzrokovanog nitratima iz poljoprivrednih izvora (SL L 375, 31.12.1991., str. 1.).

([4]) Odluka Komisije 2011/128/EU od 24. veljače 2011. o izmjeni Odluke 2007/863/EZ o odobravanju odstupanja koje je zatražila Ujedinjena Kraljevina u pogledu Sjeverne Irske u skladu s Direktivom Vijeća 91/676/EEZ o zaštiti voda od onečišćenja uzrokovanog nitratima iz poljoprivrednih izvora (SL L 51, 25.2.2011., str. 21.).

([5]) Provedbena odluka Komisije (EU) 2015/346 od 9. veljače 2015. o odobravanju odstupanja koje je zatražila Ujedinjena Kraljevina u pogledu Sjeverne Irske u skladu s Direktivom Vijeća 91/676/EEZ o zaštiti voda od onečišćenja uzrokovanog nitratima iz poljoprivrednih izvora (SL L 60, 4.3.2015., str. 42.).

([6]) Izvješće Komisije Vijeću i Europskom parlamentu od 4. svibnja 2018. o provedbi Direktive Vijeća 91/676/EEZ o zaštiti voda od onečišćenja uzrokovanog nitratima iz poljoprivrednih izvora na temelju izvješća država članica za razdoblje 2012.-2015. (COM(2018) 257 final).

(7) Broj poljoprivrednih gospodarstava u Sjevernoj Irskoj povećao se za 2 %, a ukupna poljoprivredna površina u razdoblju 2012.–2015. nije se promijenila u odnosu na razdoblje 2008.–2011. Broj grla goveda nije se promijenio, a broj ovaca povećao se za 2 %, broj svinja za 18 % te broj peradi za 14 % u razdoblju 2012.–2015. u odnosu na razdoblje 2008.–2011. Prosječna količina oslobođenog dušika iz stajskoga gnojiva u razdoblju 2012.–2015. iznosila je 98 kg/ha, što je za 1,2 % više nego u razdoblju 2008.–2011. Prosječna količina viška fosfora u razdoblju 2012–2015. iznosila je 11,4 kg/ha, što je za 16 % manje nego u razdoblju 2008–2011. Prosječna potrošnja dušičnog kemijskog gnojiva u razdoblju 2012.–2015. povećala se za 4,1 % u odnosu na razdoblje 2008.–2011. Prosječna potrošnja fosfornog kemijskog gnojiva u razdoblju 2012.–2015. povećala se za 26 % u odnosu na razdoblje 2008–2011. Međutim, prosječna potrošnja fosfornog kemijskog gnojiva u razdoblju 2012.–2015. ipak je bila za 40 % niža u odnosu na prosječnu potrošnju tog gnojiva u razdoblju 2004.–2007.

(8) U Sjevernoj Irskoj 93 % poljoprivrednih zemljišta namijenjeno je za travnate površine. Ukupno gledano, na poljoprivrednim gospodarstvima s travnjacima 42 % poljoprivrednih površina obrađuje se u velikoj mjeri i ima prinos niži od jednog grla stoke po hektaru i nizak unos gnojiva, 4 % obrađuje se u okviru poljoprivredno-ekoloških programa, a samo 25 % obrađuje se intenzivnije, s prinosom od dva ili više grla stoke po hektaru. Na 4 % poljoprivrednih površina uzgajaju se poljoprivredne kulture. Prosječna potrošnja kemijskih gnojiva na travnjacima iznosi 76 kg/ha dušika i 5 kg/ha fosfora.

(9) Za Sjevernu Irsku tipične su velike količine padalina i raširenost tla s lošom odvodnjom. Zbog otežane odvodnje potencijal denitrifikacije većine tala u Sjevernoj Irskoj relativno je visok, što rezultira smanjenjem koncentracije nitrata u tlu te samim tim i smanjenjem količine nitrata podložne ispiranju.

(10) Za klimu u Sjevernoj Irskoj tipične su ravnomjerno raspoređene količine padalina tijekom godine i relativno malen godišnji raspon temperatura, što potiče relativno dugotrajno razdoblje rasta trave, od 270 dana godišnje na istočnom priobalnom području do otprilike 260 dana godišnje u središnjim nizinskim područjima.

(11) Nakon razmatranja zahtjeva Ujedinjene Kraljevine u pogledu Sjeverne Irske, u skladu sa stavkom 2. trećim podstavkom Priloga III. Direktivi 91/676/EEZ i s obzirom na uredbe o programu djelovanja za hranjive tvari (Sjeverna Irska) iz 2019. ([7]) te s obzirom na stečeno iskustvo u vezi s odstupanjima predviđenima u Odluci 2007/863/EZ i Provedbenoj odluci (EU) 2015/346, Komisija smatra da primjena količine stajskoga gnojiva pašnih životinja koju Ujedinjena Kraljevina predlaže za Sjevernu Irsku, a koja podrazumijeva 250 kg dušika, neće dovesti u pitanje ostvarivanje ciljeva Direktive 91/676/EEZ ako se ispune uvjeti iz ove Odluke.

(12) Iz popratnih informacija koje je iznijela Ujedinjena Kraljevina vidjeti se da je predložena količina od 250 kg dušika iz stajskoga gnojiva po hektaru godišnje na poljoprivrednim gospodarstvima s najmanje 80 % travnatih površina opravdana na temelju objektivnih kriterija, poput dugotrajnog razdoblja rasta i usjeva s visokim stupnjem upijanja dušika.

(13) Provedbena odluka (EU) 2015/346 prestala je važiti 31. prosinca 2018. Kako bi se osiguralo da dotični poljoprivrednici uživaju pravo zatraženog odstupanja, potrebno je stoga donijeti ovu Odluku.

(14) Direktivom 2007/2/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ([8]) utvrđuju se opća pravila za uspostavu infrastrukture za prostorne informacije u Uniji za potrebe politika Unije u području okoliša te politika ili aktivnosti Unije koje mogu utjecati na okoliš. Ako je primjenjivo, prostorne informacije prikupljene u kontekstu ove Odluke trebale bi biti u skladu s odredbama te direktive. Kako bi se smanjilo administrativno opterećenje i povećala usklađenost podataka, Ujedinjena Kraljevina trebala bi prilikom prikupljanja potrebnih podataka u skladu s ovom Odlukom prema potrebi koristiti informacije dobivene u okviru integriranog administrativnog i kontrolnog sustava uspostavljenog u skladu s poglavljem II. glavom V. Uredbe (EU) br. 1306/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ([9]).

(15) Mjere predviđene ovom Odlukom u skladu su s mišljenjem Odbora za nitrate osnovanog u skladu s člankom 9. Direktive 91/676/EEZ,

([7]) SR 2019 br. 81.

([8]) Direktiva 2007/2/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2007. o uspostavljanju infrastrukture za prostorne informacije u Europskoj zajednici (INSPIRE) (SL L 108, 25.4.2007., str. 1.).

([9]) Uredba (EU) br. 1306/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o financiranju, upravljanju i nadzoru zajedničke poljoprivredne politike i o stavljanju izvan snage uredaba Vijeća (EEZ) br. 352/78, (EZ) br. 165/94, (EZ) br. 2799/98, (EZ) br. 814/2000, (EZ) br. 1290/2005 i (EZ) 485/2008 (SL L 347, 20.12.2013., str. 549.).

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Odstupanje

Odobrava se odstupanje koje je dopisom od 19. veljače 2019. zatražila Ujedinjena Kraljevina u pogledu Sjeverne Irske kako bi se dopustilo da se sa stajskim gnojivom na tlo nanese veća količina dušika od one predviđene u prvoj rečenici stavka 2. drugog podstavka Priloga III. Direktivi 91/676/EEZ, podložno uvjetima iz članaka od 4. do 10.

Članak 2.

Područje primjene

Odstupanje odobreno u skladu s člankom 1. primjenjuje se na poljoprivredna gospodarstva s travnjacima za koje je izdano odobrenje u skladu s člankom 5.

Članak 3.

Definicije

Za potrebe ove Odluke primjenjuju se sljedeće definicije:

(a) „trava” znači trajni ili privremeni travnjak;

(b) „poljoprivredno gospodarstvo s travnjacima” znači gospodarstvo na kojemu je travom prekriveno najmanje 80 % poljoprivredne površine koja je na raspolaganju za primjenu gnojiva;

(c) „pašne životinje” znači stoka (uz iznimku teladi za klanje), ovce, jeleni, koze i konji;

(d) „parcela” znači pojedinačno polje ili skupina polja koja su homogena s obzirom na poljoprivrednu kulturu, vrstu tla i praksu gnojidbe;

(e) „plan gnojidbe” znači unaprijed provedeni izračun o planiranoj upotrebi i dostupnosti hranjivih tvari;

(f) „račun gnojidbe” znači bilanca hranjivih tvari koja se temelji na stvarnoj upotrebi i potrošnji hranjivih tvari.

Članak 4.

Zahtjevi za odobrenje

1. Poljoprivrednici na poljoprivrednim gospodarstvima s travnjacima mogu nadležnim tijelima podnijeti zahtjev za godišnje odobrenje za primjenu stajskoga gnojiva koje sadržava najviše 250 kg dušika po hektaru godišnje. Zahtjev sadržava izjavu da se poljoprivrednik na poljoprivrednom gospodarstvu s travnjacima podvrgava svim kontrolama propisanima u članku 9.

2. Pri podnošenju godišnjeg zahtjeva iz stavka 1. podnositelj zahtjeva pismeno se obvezuje da će ispunjavati uvjete iz članaka 6. i 7.

Članak 5.

Izdavanje odobrenja

Odobrenja za primjenu količine stajskoga gnojiva koja sadržava najviše 250 kg dušika po hektaru godišnje dodjeljuju se u skladu s uvjetima iz članaka 6. i 7.

Članak 6.

Uvjeti za primjenu stajskoga gnojiva i ostalih gnojiva

1. Količina stajskoga gnojiva od pašnih životinja upotrijebljena u godini dana na tlu poljoprivrednih gospodarstava s travnjacima, uključujući gnojivo koje životinje ostavljaju za sobom, ne smije premašivati količinu gnojiva koja sadržava 250 kg dušika po hektaru, podložno uvjetima iz stavaka od 2. do 8.

2. Ukupni unos dušika ne smije premašiti potrebe za hranjivim tvarima koje se predviđaju za usjeve niti najvišu dopuštenu količinu gnojiva koja se upotrebljava na određenom poljoprivrednom gospodarstvu s travnjacima, utvrđene uredbama o programu djelovanja za hranjive tvari (Sjeverna Irska) iz 2019., te se mora uzeti u obzir količina dobivena iz tla.

3. Za svako poljoprivredno gospodarstvo s travnjacima treba pripremiti i voditi plan gnojidbe. U planu gnojidbe opisuju se plodored na poljoprivrednom području i planirana primjena stajskog i ostalih gnojiva. Plan gnojidbe obuhvaća barem sljedeće:

(a) plan plodoreda kojim se utvrđuje:

— površina travnatih parcela,

— površina parcela s drugim usjevima,

— skica na kojoj je prikazana lokacija pojedinih parcela;

(b) broj grla stoke na poljoprivrednom gospodarstvu s travnjacima;

(c) opis sustava nastambi i skladištenja gnojiva, uključujući kapacitet raspoloživog spremnika za gnojivo;

(d) izračun dušika i fosfora prisutnog u gnojivu proizvedenom na poljoprivrednom gospodarstvu s travnjacima;

(e) količinu, vrstu i karakteristike gnojiva otpremljenog s poljoprivrednoga gospodarstva s travnjacima ili dostavljenog na njega;

(f) za svaku parcelu, potrebe za dušikom i fosforom koje se predviđaju za usjeve;

(g) rezultate analize tla u pogledu stanja dušika i fosfora u tlu ako su dostupni;

(h) svojstva gnojiva koje se namjerava koristiti;

(i) za svaku parcelu izračun unosa dušika i fosfora s gnojivom;

(j) za svaku parcelu izračun unosa dušika i fosfora s kemijskim i drugim gnojivom.

Plan gnojidbe na poljoprivrednom gospodarstvu s travnjacima mora za svaku kalendarsku godinu postati dostupan do 1. ožujka te godine. Revidira se u roku od najviše sedam dana nakon svake promjene u poljoprivrednoj praksi na poljoprivrednom gospodarstvu s travnjacima.

4. Računi gnojidbe, uključujući informacije o upravljanju unosima dušika i fosfora te o zbrinjavanju otpadnih voda, pripremaju se i vode za svako poljoprivredno gospodarstvo s travnjacima. Podnose se nadležnom tijelu za svaku kalendarsku godinu do 31. ožujka sljedeće kalendarske godine.

5. Svako poljoprivredno gospodarstvo s travnjacima provodi periodično uzorkovanje i analize tla u pogledu dušika i fosfora.

Za svaku homogenu površinu poljoprivrednoga gospodarstva najmanje jednom u četiri godine provode se uzorkovanje i analiza plodoreda i karakteristika tla.

Provodi se najmanje jedna analiza na pet hektara poljoprivrednog zemljišta.

Na poljoprivrednom gospodarstvu s travnjacima moraju biti dostupni rezultati analize dušika i fosfora u tlu.

6. Stajsko gnojivo ne razastire se u jesen prije sjetve trave.

7. Za svako poljoprivredno gospodarstvo s travnjacima poljoprivrednik mora osigurati da bilanca fosfora, izračunana u skladu s metodologijom utvrđenom u uredbama o programu djelovanja za hranjive tvari (Sjeverna Irska) iz 2019., ne premaši višak od 10 kg fosfora po hektaru godišnje.

8. Najmanje 50 % gnojovke proizvedene na poljoprivrednom gospodarstvu svake se godine razastire do 15. lipnja. Za svako nanošenje gnojovke nakon 15. lipnja svake se godine upotrebljava oprema za nanošenje gnojovke s niskim razinama emisija.

Članak 7.

Uvjeti za gospodarenje zemljištem

1. Privremeni travnjaci oru se u proljeće.

2. Preoranu travu na svim vrstama tla mora odmah zamijeniti usjev s visokim stupnjem potrošnje dušika.

3. Plodoredi ne uključuju mahunarke ili druge biljke koje vezuju atmosferski dušik. Međutim, plodored može obuhvaćati djetelinu na travnjacima gdje ona pokriva manje od 50 % površine i druge mahunarke koje su podsijane travom.

Članak 8.

Praćenje

1. Nadležna tijela osiguravaju izradu karata na kojima je prikazano sljedeće:

(a) u svakom okrugu postotak poljoprivrednih gospodarstava s travnjacima koja su obuhvaćena odobrenjima;

(b) u svakom okrugu postotak stoke koja je obuhvaćena odobrenjima;

(c) u svakom okrugu postotak poljoprivrednih površina koje su obuhvaćene odobrenjima;

(d) lokalna upotreba tla.

Te se karte ažuriraju svake godine.

2. Nadležna tijela provode praćenje tla, površinskih voda i podzemnih voda te dostavljaju Komisiji podatke o koncentraciji dušika i fosfora u vodi iz tla, o mineralnom dušiku u profilu tla i o koncentraciji dušika u podzemnim i površinskim vodama, kako pod uvjetima odstupanja tako i pod uvjetima bez odstupanja. Praćenje se provodi na zemljištu poljoprivrednoga gospodarstva i na poljoprivrednim slivnim područjima koja su predmet praćenja. Mjesta praćenja reprezentativna su za osnovne vrste tla i razine intenziteta obrade, najčešće prakse gnojidbe te glavne usjeve.

3. Nadležna tijela provode pojačano praćenje voda na poljoprivrednim slivnim područjima koja se nalaze u blizini najosjetljivijih vodnih tijela.

4. Nadležna tijela provode istraživanja o lokalnoj upotrebi tla, plodoredima i poljoprivrednim praksama za poljoprivredna gospodarstva s travnjacima obuhvaćena odobrenjima.

5. Informacije i podaci prikupljeni analizom hranjivih tvari iz članka 6. stavka 5. i praćenjem iz stavka 2. ovog članka koriste se za izračune, na temelju modela, razmjera gubitka dušika i fosfora s poljoprivrednih gospodarstava s travnjacima obuhvaćenih odobrenjima.

Članak 9.

Kontrole i inspekcije

1. Nadležna tijela provode administrativne kontrole u vezi sa svim zahtjevima za odobrenje za ocjenu usklađenosti s uvjetima utvrđenima u člancima 6. i 7. Ako se ustanovi da ti uvjeti nisu ispunjeni, zahtjev se odbija, a podnositelj zahtjeva obavješćuje se o razlozima odbijanja.

2. Nadležna tijela uspostavljaju program za terenske inspekcije poljoprivrednih gospodarstava s travnjacima obuhvaćenih odobrenjima, na temelju rizika te s primjerenom učestalošću, uzimajući u obzir rezultate kontrola prethodnih godina i rezultate općih nasumičnih kontrola pridržavanja zakonodavstva kojim se provodi Direktiva 91/676/EEZ te sve druge informacije koje bi mogle ukazivati na neusklađenost s uvjetima utvrđenima u člancima 6. i 7.

3. Terenske inspekcije provode se na barem 5 % poljoprivrednih gospodarstava s travnjacima obuhvaćenih odobrenjima kako bi se ocijenila usklađenost s uvjetima utvrđenima u člancima 6. i 7.

4. Ako se bilo koje godine utvrdi da poljoprivredno gospodarstvo s travnjacima obuhvaćeno odobrenjem nije ispunilo uvjete utvrđene u člancima 6. i 7., nositelj odobrenja kažnjava se u skladu s nacionalnim pravilima te nema pravo na odobrenje naredne godine.

5. Nadležnim se tijelima dodjeljuju potrebne ovlasti i sredstva za provjeru ispunjavanja uvjeta za odobrenje koje se dodjeljuje u skladu s ovom Odlukom.

Članak 10.

Izvješćivanje

Nadležna tijela moraju svake godine do 30. lipnja Komisiji podnijeti izvješće koje sadržava sljedeće informacije:

(a) karte koje za svaki okrug prikazuju postotak poljoprivrednih gospodarstava, postotak stoke i postotak poljoprivrednih zemljišta obuhvaćenih odobrenjem, te karte o lokalnoj upotrebi tla, kako je navedeno u članku 8. stavku 1.;

(b) rezultate praćenja podzemnih i površinskih voda u pogledu koncentracija nitrata, uključujući informacije o trendovima kvalitete vode, kako pod uvjetima odstupanja tako i pod uvjetima bez odstupanja, te utjecaj odstupanja na kvalitetu vode, u skladu s člankom 8. stavkom 2.;

(c) rezultate praćenja tla u pogledu koncentracija dušika i fosfora u vodi iz tla i mineralnog dušika u profilu tla, kako pod uvjetima odstupanja tako i pod uvjetima bez odstupanja, u skladu s člankom 8. stavkom 2.;

(d) sažetak i ocjenu podataka prikupljenih pojačanim praćenjem voda iz članka 8. stavka 3.;

(e) rezultate istraživanja o lokalnoj upotrebi tla, plodoredima, poljoprivrednoj praksi, kako je navedeno u članku 8. stavku 4.;

(f) rezultate izračuna, na temelju modela, razmjera gubitka nitrata i fosfora s poljoprivrednih gospodarstava koja imaju odobrenje, kako je navedeno u članku 8. stavku 4.;

(g) ocjenu izvršenja uvjeta za odobrenja na temelju rezultata administrativnih kontrola i terenskih inspekcija, kako je navedeno u članku 9. stavcima 1. i 2.;

(h) trendove u vezi s brojem grla stoke i proizvodnjom stajskoga gnojiva za svaku kategoriju stoke u Sjevernoj Irske te na poljoprivrednim gospodarstvima s travnjacima kojima je izdano odobrenje;

(i) komparativnu analizu kontrola poljoprivrednih gospodarstava s travnjacima u Sjevernoj Irskoj obuhvaćenih odobrenjima i poljoprivrednih gospodarstava s travnjacima u Sjevernoj Irskoj koja nisu obuhvaćena odobrenjima.

Ako je primjenjivo, prostorni podaci sadržani u izvješću u skladu su s odredbama Direktive 2007/2/EZ. Prilikom prikupljanja potrebnih podataka nadležna tijela, prema potrebi, upotrebljavaju informacije dobivene u okviru integriranog administrativnog i kontrolnog sustava uspostavljenog u skladu s člankom 67. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 1306/2013.

Članak 11.

Razdoblje primjene

Ova Odluka prestaje važiti 31. prosinca 2022.

Članak 12.

Primatelj

Ova je Odluka upućena Ujedinjenoj Kraljevini Velike Britanije i Sjeverne Irske.

Sastavljeno u Bruxellesu 27. svibnja 2019.

Za Komisiju
Karmenu VELLA
Član Komisije